

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

13 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Timofti Vladimir, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Guzun Ion,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de către Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei norodnice a raionului Rîșcani din 27 iulie 1977, în cauza penală privindu-l pe

Pîslaru Valeriu XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX, locuitor al XXXXX.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei norodnice a raionului Rîșcani din 27 iulie 1977, Pîslaru Valeriu a fost condamnat în baza art. 77 alin. (1) Cod penal al RSSM la 3 ani privațiune de libertate, cu executare în colonie de corectare prin muncă cu regim comun, cu încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică în sumă de 25 ruble în folosul Prezidiului Colegiului avocaților RSSM.

2. Potrivit sentinței, inculpatul Pîslaru Valeriu a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că, fiind recunoscut apt de serviciul în forțele armate ale URSS, urmând scopul eschivării de la încorporare, nu s-a prezentat la Centrul de recrutare al Comisariatului raional Rîșcani la data de 23 mai 1977, pentru a fi încadrat în serviciul militar activ al Armatei Sovietice.

Astfel, prin acțiunile sale, Pîslaru Valeriu intenționat s-a eschivat de la înrolare în serviciul militar activ, adică a comis infracțiunea prevăzută de art. 77 alin. (1) Cod penal al RSSM.

În cadrul ședinței de judecată, inculpatul Pîslaru Valeriu a declarat că, a trecut comisia medicală la 13 aprilie 1977, fiind stabilit apt de serviciu în forțele armate ale URSS. Într-adevăr, tot atunci, i-a fost înmănată și citația pentru data de 23 mai 1977, de a se prezenta la Centrul de recrutare a Comisariatului militar raional Rîșcani pentru înrolare în serviciul militar activ al Armatei Sovietice, dar a refuzat să primească citația, invocând că este membru al sectei iehoviste și împărtășește credința „martorilor lui Iehova”, iar serviciul militar, vine în contradicție cu concepțiile religioase, din care motiv nu s-a prezentat la Centrul raional de recrutare, pentru încorporare în rândurile armatei roșii.

Circumstanțele date au fost confirmate în cadrul ședinței de judecată și prin declarațiile martorului Pîslari X. X., care a declarat că este tatăl inculpatului Pîslaru Valeriu, și că ultimul împărtășește credința „*martorilor lui Iehova*”, iar serviciul militar, vine în contradicție cu concepțiile religioase, din care motiv acesta a refuzat să se prezinte la Centrul raional de recrutare.

3. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare, prin care invocă prevederile art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, și solicită casarea hotărârii judecătorești nominalizate, cu încetarea procesului penal în privința lui Pîslaru Valeriu, în baza art. 77 alin. (1) Cod penal al RSSM, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală, cu reabilitarea lui.

În susținerea celor menționate în textul recursului în anulare, Adjunctul Procurorului General invocă faptul că hotărârea atacată este afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, întrucât a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil.

Totodată, acesta indică că conform art. 3 lit. g) al Legii nr. 1225 din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, sunt declarate nevinovate persoanele care în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990 au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv cele care au fost condamnate pentru eschivare din motive religioase de la înrolare în rândurile armatei roșii.

Astfel, din aceste motive consideră că hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Pîslaru Valeriu în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

În consecință, notează că inculpatul Pîslaru Valeriu în conformitate cu art. 3 lit. g) al Legii RM nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, urmează a fi reabilitat.

4. Judecând recursul în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 6 pct. 44), art. 22 alin. (3), art. 452 alin. (1), art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare de către Procurorul General și adjuncții săi în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, se consideră încălcarea esențială a drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului. Hotărârea judecătorească definitivă împiedică reluarea examinării procesului penal în privința aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazului în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea pronunțată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08.12.1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art. 3 lit. g) al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, fiind ”condamnate sau executate pentru eschivare, din motive politice sau religioase, de la înrolare în rândurile armatei roșii”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că Pîslaru Valeriu a fost condamnat prin sentința Judecătorei norodnice a raionului Rîșcani din 27 iulie 1977, în baza art. 77 alin. (1) Cod penal al RSSM, la 3 ani privațiune de libertate, cu executare în colonie de corectare prin muncă cu regim comun, pentru că intenționat s-a eschivat de la înrolare în serviciul militar activ, din motive religioase, or din materialele prezentate s-a atestat că acesta s-a refuzat să fie încadrat în serviciul militar activ al URSS, din motiv că împărtășește credința „martorilor lui Iehova”, iar serviciul militar vine în contradicție cu concepțiile religioase.

Conform art. 5³ alin. (2) al Legii nr. 1225-XII din 08.12.1992, recursurile în anulare se examinează de către Curtea Supremă de Justiție în modul stabilit de Codul de procedură penală pentru examinarea recursurilor în anulare.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit constată prezența în speță a motivelor întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Pîslaru Valeriu, în baza art. 77 alin. (1) Cod penal al RSSM, cu casarea acesteia și în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, cu reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală a lui Pîslaru Valeriu.

5. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), art. 453 alin. (1), art. 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul în anulare declarat de către Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, casează total sentința Judecătorei norodnice a raionului Rîșcani din 27 iulie 1977, cu încetarea procesului penal în privința lui **Pîslaru Valeriu XXXXX**, în baza învinuirii pe art. 77 alin. (1) Cod penal al RSSM, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală și dispune

reabilitarea acestuia, în conformitate cu art. 3 lit. g) a Legii Republicii Moldova nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **13 aprilie 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Timofti Vladimir

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Guzun Ion